

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 29 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Marta 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7757

Glanzstoff-Courtaulds G. m. b. H., Köln — Merheim, Nemačka.

Postupak za spravljanje rastvora za pređenje iz viskoze sa povećanom sposobnošću za istezanje za spravljanje konca, traka i tome slično.

Prijava od 28. februara 1930.

Važi od 1. juna 1930.

Već je poznata upotreba sulfuriranih masnih ulja ili njihovih derivata pri spravljanju konca, traka filmova i t. d. iz viskoze. Ova se materija međutim dodavala samo zbog toga, da bi gotov proizvod bio mekši, elastičniji odnosno da bi se dobio konac tamnog sjaja. U ovom se cilju upotrebljenom rastvoru dodavalo do 60 težinskih procenata turskog crvenog ulja.

Nađeno je, da je dodatak od približno 0,5—2% sulfuriranih masnih ulja ili njihovih derivata rastvoru viskoze za pređenje od sasvim naročite tehničke koristi. Ove materije povećavaju otpornost prema istezanju, a lime poslažu rastvori za pređenje, kojima su dodati, znatno podesniji za pređenje, čime je znatno olakšano pređenje i najtanjeg filtra a kvalitet postignutog proizvoda bitno se poboljšava. Dodatak navedenih materija omogućava znatno veću brzinu izvlačenja na mašinama za pređenje, nego što je to moguće bez dodatka. Razlog tome je to, što zbog povećane otpornosti prema istezanju pojedina vlakna a rede se čijaju i kidaju, čime je mnogo poboljšan kvalitet postignutog konca. Pri upotrebi rastvora za pređenje po ovom pronalasku znatno se povećava kapacitet mašina za pređenje.

Dodatak navedenih materija omogućava dobijanje potpuno homogene i kao staklo bistre viskoze jednim jedinim ceđenjem. Sa ovim dodatcima snabdevena viskoza posle vrlo kratkog vremena sazri i može

se prestati i dozvoljava upotrebu mnogo manjih otvora pri spravljanju vlakna nego što je to dosad bilo uobičajeno.

Pronalazak se na primer ovako izvodi: Sirovoj viskozi sa 8% celuloze i 7% Na OH doda se 7% turskog crvenog ulja i samo se jedanput cedi kroz kalmuk. Proaktivno običnoj viskozi, koja je uvek mutna i stvara prugaste delove i koja u ultramikroskopu pokazuje mnogobrojnim sitnim delićima osvetljeno vidno polje, rastvor za pređenje, kome je dodato tursko crveno ulje bistar je kao staklo i pokazuje se u ultramikroskopu skoro kao optički prazan. Viskozitet i sazrevanje praktično se ne menjaju usleg ovog dodatka turskog crvenog ulja, dok je otpor prema istezanju znatno veći kod ovako spravljenih rastvora viskoze. Iz sledećeg primera vidi se ovo povećavanje otpora prema istezanju.

Ako se pusti da viskoza curi na pr. iz jednog otvora od 5 mm prečnika dobija se konac od preko 200 cm pri upotrebi navedenog rastvora za pređenje prema dužini konca od 40—50 cm pri upotrebi viskoze, kojoj nisu dodati ovi dodatci.

Pri uobičajenom naknadnom tretiranju upredenog konca upotrebljeno tursko crveno ulje se opet ispere.

Pri upotrebi navedene količine turskog crvenog ulja ne nastaje nikakva promena u sjaju kod gotovog proizvoda.

Od naročite je koristi poboljšanje sposobnosti za istezanje dodatkom turskog

crvenog ulja ili sličnih sulfuriranih masnih ulja i kod takvih viskoza, kojima su dodata nerastvorna ulja radi dobijanja tamne svile. Poznata je činjenica i lako se da protumačiti, da se kod pređenja ovakve viskoze pojedina vlakna lakše kidaju i prema tome ovakve viskoze teže se mogu upresti od običnih. Dodatak turskog crvenog ulja u gore naznačenoj količini poboljšava sposobnost za istežanje takvih viskoza takođe u znatnoj meri.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za spravljanje rastvora za pređenje iz viskoze sa povećanom sposobnošću za istežanje za spravljanje vlakana, pantljika i tome slično, naznačen time, što se viskozi dodaju sulfurirana masna ulja na pr. tursko crveno ulje ili njegovi derivati, na način koji je kao takav poznat, i to u količini od 0.3—2%.
2. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se viskozi pre ili posle dodatka sulfuriranih masnih ulja dodaju na za sebe već poznat način nerastvorna ulja.

PATENTNI SPIS BR. 7757

Glaszstoff-Courtauld G. m. b. H. Köln — Merheim, Nemačka.

Postupak za spravljanje rastvora za pređenje iz viskoze sa povećanom sposobnošću za istežanje za spravljanje konca, tako i tome slično.

Važi od 1. juna 1930.

Prijava od 28. februara 1930.

Već je poznata upotreba sulfuriranih masnih ulja ili njihovih derivata pri spravljanju konca, tako čimov i t. d. iz viskoze. Ovo se materija mešanim dobavata samo zbog toga, da bi gotov proizvod bio mekši, elastičiji, odnesao da bi se dobio konac laganog spajca. U ovom se cilju upotrebljavaju razni rastvori dobavata do 60 težinskih procenata turskog crvenog ulja.

Nadano je, da je dodatak od približno 0.3—2% sulfuriranih masnih ulja ili njihovih derivata rastvoru viskoze za pređenje od sasvim naučne tehničke koristi. Ovo materije povećavaju otpornost prema istezanju, a time postaju rastvori za pređenje, kojima su dobali znatno povećanji za pređenje, čime je znatno olakšano pređenje i nastajanje lica a kvalitet postajao je znatno bolji od običnih. Dodatak navedenih materija omogućava znatno veću elastičnost i izvlačenje na mašinama za pređenje, nego što je to moguće bez dodatka. Kao što je to, što zbog povećane otpornosti prema istezanju pojedina vlakna i teže se čijaju i kidaju, čime je mnogo poboljšan kvalitet postajnog konca. Pri upotrebi rastvora za pređenje po ovom postupku znatno se povećava kapacitet mašine za pređenje.

Dodatak navedenih materija omogućava dobijanje potpuno homogeno i kao staklo blake viskoze jednim jednim čedenjem. Sa ovim dodatcima snabdavena viskoza postaje vrlo kratkog vremenom sazri i može

se presti i dozvoljava upotrebu mnogo manjih otvora pri spravljanju vlakna nego što je to do sada bilo uobičajeno.

Proizlataz se na primer ovako izvodi: Širovoj viskozi sa 8% celuloze i 7% NaOH doda se 1% turskog crvenog ulja i samo se jedanput cedi kroz kalnik. Pri timo običnoj viskozi, koja je uvek muha i stvara prugaste delove i koja u ultramikroskopu pokazuje mnogobrojnim sitnim deličima osetljeno vidno polje, rastvor za pređenje, kome je dodato tursko crveno ulje bitan je kao staklo i pokazuje se u ultramikroskopu skoro kao uplički prazan. Viskozitet i sazrevanje praktično se ne menjaju usled ovog dodatka turskog crvenog ulja, dođ je otpor prema istezanju znatno veći kod ovako spravljenih rastvora viskoze. Iz sledećeg primera vidi se ovo povećavanje otpora prema istezanju.

Ako se radi da viskoza čiji na pr. iz jednog otvora od 5 mm prećnika dobija se konac od preko 500 cm pri upotrebi navedenog rastvora za pređenje prema danim konca od 40—50 cm pri upotrebi viskoze, kojoj nisu dodali ovi dodatci.

Pri uobičajenom naknadnom tretmanju upređenog konca upotrebljavaju tursko crveno ulje se opet isperu.

Pri upotrebi navedene količine turskog crvenog ulja ne nastaje nikakva promena u staju kod gotovog proizvoda.

Ob naručile je koristi poboljšanje sposobnosti za istežanje dodatkom turskog